

[Úvodní Stránka](#) > [Odborná Příprava, Soudní Síť a Agentury](#) > [Italy](#)

Počáteční odborná příprava soudců a státních zástupců v Evropské unii

Obsah zajišťuje
Itálie



Itálie

Obecný popis

V Itálii probíhá počáteční odborná příprava řadových soudců a státních zástupců odděleně od ostatních právnických profesí (advokáti a notáři) a jiných soudních institucí (správní soudci, vojenští soudci, auditoři a soudci daňového soudu). Odděleně probíhají i výběrová řízení umožňující přístup k těmto profesím.

Počáteční vzdělávání řadových soudců a státních zástupců trvá 18 měsíců a je vyhrazeno vítězným uchazečům výběrového řízení, které obvykle každý rok vyhlašuje ministerstvo spravedlnosti. Odbornou přípravu zajišťuje [Italská škola pro oblast soudnictví](#) (Scuola Superiore della Magistratura, SSM) při [Vysoké radě pro soudnictví](#) (Consiglio Superiore della Magistratura, CSM) a je upraveno legislativním nařízením č. 26 ze dne 30. ledna 2006.

Obecně se v každém výběrovém řízení předpokládá, že bude ustanoveno přibližně 300 čekatelů, kteří na konci své odborné přípravy získají soudní funkce.

Účast ve výběrovém řízení upravuje:

[legislativní nařízení č. 160 ze dne 5. dubna 2006](#) *Nová pravidla pro přístup k soudnictví a pro ekonomický postup a funkce soudců a státních zástupců podle čl. 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 150 ze dne 25. července 2005 (články 1 až 9).*

Stáže upravuje:

[legislativní nařízení č. 26 ze dne 30. ledna 2006](#) *Institute Scuola Superiore della Magistratura a ustanovení o stážích a vzdělávání soudních auditorů, profesním rozvoji a vzdělávání soudců a státních zástupců podle čl. 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 150 ze dne 25. července 2005 (články 18 až 22),*

[nařízení o počátečním vzdělávání řadových soudců a státních zástupců](#)

Obecný přehled počátečního vzdělávání řadových soudců a státních zástupců:

[Organizace počátečního vzdělávání soudců a státních zástupců v Itálii. Osvědčené postupy vzdělávání v instituci Scuola Superiore della Magistratura](#)

Přístup k počáteční odborné přípravě

Jmenování do funkce řadového soudce nebo státního zástupce se v souladu s článkem 106 Ústavy provádí na základě veřejného výběrového řízení upraveného legislativním nařízením č. 160 ze dne 5. dubna 2006, které stanoví podmínky účasti na zkoušce (články 2 a 7), fázi podávání přihlášek (článek 4), složení a funkce zkušební komise (články 5 a 6) a průběh písemné a ústní zkoušky (články 1 a 3).

Současný systém zkoušek lze považovat za výběr druhého stupně, jelikož účast ve veřejném výběrovém řízení předpokládá další požadavky týkající se vysokoškolského titulu v oboru práva.

Uchazeči, kteří úspěšně složí zkoušku, vykonávají praxi v souladu s pravidly stanovenými legislativním nařízením č. 26 ze dne 30. ledna 2006.

Forma a obsah počáteční odborné přípravy

Doba trvání je osmnáct měsíců. Je rozdělena do dvou částí – první trvá šest měsíců a koná se v instituci SSM a druhu trvá dvanáct měsíců a probíhá v soudních kancelářích; pravidla jejich provádění jsou stanovena usnesením rady CSM (článek 18 legislativního nařízení č. 26 z roku 2006).

V rámci části, která probíhá v instituci SSM, se čekatelé účastní podrobných teoretických a praktických kurzů zaměřených na témata, která určí rada CSM prostřednictvím směrnic vypracovaných pro každou třídu nově jmenovaných čekatelů, a na témata určená správní radou SSM v ročním programu. Cílem výuky v SSM je zdokonalení odborných dovedností i etiky (článek 20).

Část probíhající u soudu je rozdělena do tří období (článek 21).

První, čtyřměsíční, probíhá u soudů a spočívá v účasti na soudní činnosti týkající se sporů nebo trestných činů spadajících do pravomoci soudu v senátním a jednokomorovém složení. Zahrnuje účast na slyšeních.

Druhé, dvouměsíční období vzdělávání probíhá v kancelářích státního zastupitelství.

Poslední, šestiměsíční období absolvují adepti v kanceláři, která odpovídá tomu, kam bude čekatel poprvé přidělen.

Program pro každou skupinu jmenovaných čekatelů stanoví rada CSM v rámci pokynů pro vzdělávání (čl. 2 odst. 1 písm. o)).

Metodika

Vzdělávání soudců a státních zástupců by nemělo být chápáno pouze jako „technické“ vzdělávání, které je omezeno na znalost předpisů a jejich uplatňování; je to také zásadní příležitost k rozvoji společné právní kultury, která se může projevit i v harmonizaci judikatury, aby bylo dosaženo cíle právní jistoty (právního státu) a předvídatelnosti rozhodnutí.

Místo konferencí nebo řady udržovacích přednášek pořádá instituce SSM kurzy profesní přípravy, které nabízejí příležitosti k diskusi a účasti s cílem sdílet profesní zkušenosti.

V těchto kurzech hrají klíčovou roli diskuse v učebně a pracovní skupiny koordinované odborníkem.

Kromě aktivit v učebnách jsou součástí výuky pořádané školou také stáže v organizacích, které jsou pro čekatele přínosné. Prostřednictvím decentralizovaných vzdělávacích struktur v jednotlivých obvodech odvolacího soudu jsou organizovány stáže v orgánech veřejné správy, vazebních věznicích, forenzních laboratořích, zahraničních justičních orgánech a mezinárodních orgánech. Iniciativy v oblasti vzdělávání jsou pořádány také u odvolacích soudů ve spolupráci s advokátní komorou a jejími institucemi, u soudů pro mladistvé, u specializovaných soudních oddělení, u kasačního soudu a u rady CSM.

V počáteční fázi tzv. všeobecné praxe je kladen důraz na to, aby čekatelé získali potřebné nástroje k tomu, aby mohli s plným vědomím vykonávat své funkce, s ohledem na získané základní dovednosti v oblasti hmotného a procesního práva.

V rámci tzv. cílené praxe je kladen důraz na konkrétní funkce, které budou vykonávat jednotliví čekatelé po skončení celého období, obdrželi-li za něj kladné ohodnocení, přičemž je upřednostňováno vytváření skupin soudců a státních zástupců, které jsou homogenní z hlediska druhu úřadu, funkce a oboru.

Vzdělávání v oblasti práva EU, evropské a přeshraniční prvky vzdělávání, účast na aktivitách Evropské sítě pro justiční vzdělávání, Rady evropských advokátních komor a dalších aktivitách a jazykové vzdělávání.

Instituce SSM nabízí konkrétní mezioborové kurzy, které jsou zaměřeny na představení soudního systému a

soudních funkcí, na dialog s evropskými soudy (Soudní dvůr a Evropský soud pro lidská práva) a na důkladné studium evropského rozměru práva. V teoretické i praktické rovině se tak řeší témata předběžných otázek podaných Soudnímu dvoru (plánují se tematická setkání v pracovních skupinách s referendáři Soudního dvora) a specifika systému Evropské úmluvy o lidských právech a štrasburského soudu. Od roku 2020 je ve spolupráci s Radou Evropy organizována týdenní stáž věnovaná účasti na modulech distančního vzdělávání v angličtině v rámci programu HELP zaměřených na vzdělávání právnických profesí v oblasti lidských práv.

Na mezinárodní úrovni se čekatelé rovněž účastní zvláštních programů počátečního vzdělávání, které pořádá Evropská síť pro justiční vzdělávání. Patří mezi ně soutěž THEMIS (dva až čtyři tříčlenné týmy s mentorem, které se konfrontují s jinými vzdělávacími institucemi v souvislosti s tématy obecného zájmu, jako je právní stát, etika, trestní a občanskoprávní spolupráce) a také týdenní výměnné stáže AIAKOS, v rámci kterých čekatelé navštěvují jiné evropské vzdělávací instituce s dalšími čekateli nebo nově jmenovanými soudci a státními zástupci z jiných evropských vzdělávacích institucí (každý rok se předpokládá účast 50 čekatelů s odpovídajícími jazykovými znalostmi).

Další mezinárodní výměny se plánují také na bilaterální úrovni s jinými evropskými i mimoevropskými institucemi.

Podle doporučení Poradní rady evropských soudců (CCJE) č. 4 z roku 2003 o počátečním a průběžném vzdělávání soudců na vnitrostátní a evropské úrovni se teoretické a praktické programy pro nově jmenované soudce a státní zástupce nemají omezovat pouze na metody v čistě právní oblasti, ale měly by zahrnovat také etické vzdělávání a otevření se dalším oblastem souvisejícím s činností soudů, jako je řízení práce a soudní správa, informační technologie, cizí jazyky, společenské vědy a metody alternativního řešení sporů.

Co se týče otázek mimo oblast práva, v programech instituce SSM hraje ústřední roli jak soudní systém, tak etika.

Společným tématem, které se prolíná všemi týdny výuky plánované pro jednotlivé oblasti v rámci obecného vzdělávání (občanské, trestní a trestní řízení), je řízení pracovní činnosti a rovněž informační technologie v oblasti práva a soudnictví.

Kromě zvláštních programů v mezinárodní oblasti věnovaných počátečnímu vzdělávání jsou do vzdělávacího programu začleněny cizí jazyky a všichni čekatelé absolvují roční kurz právní angličtiny.

Ukončení počátečního vzdělávání a procesu kvalifikace

Na konci praxe rada CSM posoudí, zda může být čekateli svěřen výkon soudcovské funkce, a to na základě zpráv o činnostech vykonávaných během praxe, které vypracovali ustanovení tutoři v soudních kancelářích a tutoři instituce SSM.

Pokud je hodnocení kladné, dané osobě je svěřena soudní funkce a dojde k jejímu jmenování.

Pokud je hodnocení negativní, čekateli je povoleno, aby se účastnil nového jednoročního období vzdělávání. V případě, že je vydáno druhé negativní hodnocení, dojde k propuštění ze zaměstnaneckého poměru (článek 22 legislativního nařízení č. 26 z roku 2006).

■ Poslední aktualizace: 28/05/2026

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.